Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INSCRIPTION N° 1615

ANNONCES

Réclames à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0$08 de large.

Une fois insertion. . . . 0$30 la ligne

Par chaque autre fois . . .

Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 la ligne

Réclame dans la 1re page. . . 1$ la ligne

Annonces judiciaires et légales. 0$20 la ligne

On traite à forfait pour les contrats importants.

Tarif des abonnements

Un an 6$ — Six mois 3$ — Trois mois 1$50 — Etranger un an 12$ — Etranger six mois 6$

Tout ce qui concerne la rédaction doit être adressé au directeur 61-63, Rue du Coton à Hanoi

Propriétaire : G. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAN-HUY-LÔI
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

Đã có danh phải nghĩ cho xứng với cái danh mình

Ở đời có hai cái thế-lực rất to, ai cũng mến, ai cũng ham, thiệp phương hách kẻ dễ cầu cho được, không chịu nhường ai, không chịu kém ai, hai cái ấy là gì? một là lợi, hai là danh. Lợi thì chỉ có một, mà danh lại phải chia làm hai: thực danh và hư-danh. Thực danh thì mới đáng trọng, còn hư danh thì không những là không đáng trọng mà lại đáng khinh, không những là không có ích, mà lại có tổn.

Trước hãy nói qua về chữ lợi: người ta sống ở trên đời, có cái thân thì phải lo nuôi cái thân, có cha mẹ vợ con, thì lại phải lo cho đủ sự cần dùng trong gia-đình, cái lợi là cái sự cần nhất ở trên đời, không phải nói ai cũng hiểu.

Trong xã hội lại chia làm mấy hạng người: người ít học thức, ít tài năng, thì làm việc tầm thường, tuy cũng sống ở trên đời, mà không có danh giá gì, đó là bậc hạ lưu. Còn từ bậc trung lưu đi thường là những người có học thức, có tài năng, làm được công to việc lớn, thành ra ông nọ bà kia, được người sùng bái quí trọng, chiếm được cái địa vị cao ở trong nhân-quần, hưởng được cái danh giá quí ở trong xã hội, ấy cũng danh bội-tinh mà sinh ra. Cái danh ấy thật là đáng quí đáng yêu, có người hi sinh cả quyền lợi, cả tính mệnh cũng muốn mưu làm lấy cái danh ấy. Đức Khổng-tử nói rằng: « Quân tử tật một thế nhi danh bất xưng yên » nghĩa là người quân-tử ghét rằng suốt cả đời mình mà không được nổi danh tiếng mình. Ông Trần-Đông nói rằng: « Sĩ duy khủng bất hiếu danh » nghĩa là chỉ sợ rằng người ta không biết làm danh. Hai câu ấy đều nói về chữ danh thực, chữ danh ấy phải nói hẳn với chữ công: công danh, nghĩa là có công rồi, mới có danh, cái danh ấy không phải đem tiền mà mua được, lấy thế mà tranh được.

Những người có học-thức, có tài năng đã làm được công to việc lớn, có cái danh thực, như thế thì ở nước nào cũng vậy, trong xã-hội cũng có địa riêng ra các cái huy-hiệu, các cái phẩm cấp để tỏ ra cái ý kính-trọng, yêu vì đặc biệt hơn những bậc khác, vì thế mới sinh ra cái chức sắc với chữ bạch định.

Nước ta xưa kia đặt ra có một đường khoa hoạn để ưu-đãi những kẻ có học-thức có tài-năng nghĩa là những kẻ có sẵn cái danh thực. Người trong nước ai có học-thức có tài-năng thì cũng đi vào một đường ấy cả, viên cái khoa-mục cấp phẩm hàm tức là biểu hiệu cho danh giá xã-hội mình. Từ khi nước Pháp sang bảo-hộ lại mở thêm một đường làm quan, những người làm việc với Nhà-nước Bảo-hộ, cũng là làm quan; nhưng mà theo cái thói quen của người Nam ta khi xưa, thì những người làm việc với Nhà nước Bảo-hộ, là chỉ đi làm lấy tiền, không được hưởng phẩn danh giá trong xã-hội. Tục-ngữ đã có câu: « Quan phương hội, đội phú-lít ». Ở trong hương-đảng, thì ông Cử ông Tú, ông Cựu phẩm bá-hộ, ông Cựu-phẩm vân vân có quyền an-nhi, người nọ sang trọng, còn các ông làm việc với Nhà-nước Bảo-hộ, thì tuy có tiền trăm bạc chục, cũng không trông mong có cái quyền lợi ấy. Cái tục ấy xét ra cũng có phần không công-bằng.

Nay Chính-phủ nghĩ những người làm việc quan An-nam, với những người làm việc trong các tòa các sở Bảo-hộ, cũng đều là những người ra giúp việc cho Nhà-nước, cũng cần làm được một địa vị ở trong quan-trường, mà chỉ vì những người làm việc bên nhà-nước Bảo-hộ, không có cái phẩm hàm An-nam, thành ra người trong nước coi những người làm quan An-nam với những người làm việc nhà-nước Bảo-hộ khác nhau, mà những người làm việc bên nhà-nước Bảo-hộ không được hưởng quyền lợi bằng những người làm việc quan An-nam, mới rộng ơn mà thụ hàm cho những người làm việc ở bên Nhà-nước Bảo hộ, chiếu phẩm trật bên Nhà-nước Bảo hộ mà thụ phẩm hàm An-nam để cho những người làm việc bên Nhà nước Bảo-hộ, cũng chiếm được ở trong xã hội một cái địa-vị xứng đáng với cái công việc của người làm. Ngoài những bậc người ấy ra, lại có người hoặc là chăm nghề thực nghiệp, mà mở mang được những việc lớn lao, hoặc là sản có hằng-tâm, mà lán thành vào những sự công ích. Chính-phủ cũng thường cho phẩm trật để khuyến-khích kẻ khác theo. Vì thế trong khoảng mấy năm nay ra người đường sau sát nhập những thể ngà, ngỏi đám đông rầm rầm gọi rặt quan lớn; mà cái đường danh ở trong xã-hội ta bây giờ kể thật là rộng thay!

Cái phẩm hàm đặc ân như thế, xong đáng, vẻ vang đã đành, nhưng ta nên nghĩ rằng cái danh giá về-vang sung sướng này nó buộc ta có cái trái-vụ cũng không phải là không nặng nề; ta bây giờ là một bậc đàn anh đàn chị trong xã-hội mình, thế thì ở trong hương đảng, lại càng phải ăn ở cho xứng đáng cái danh vị của mình, hoặc sản-sóc việc cải lương hoặc đôn-đốc sự tập học, phàm những việc công-ích công-lợi, phải lấy mình làm tiêu-biểu cho con em, để gây nên hạnh phúc ở chỗ quê cha đất tổ; còn đối với xã-hội, thì phải ăn ở cho nên nếp-phẩm hạnh cho đứng-đắn, đừng có làm những chuyện phi danh mất giá là những chuyện thường luân bại-lý lừa gạt đảo-điên. Trước chưa có phẩm hàm, là một người làm việc xoàng, cách ăn ở còn chưa ai xét đến, nay đã có phẩm hàm là một ông lớn, điều hay dở tất lắm kẻ trông vào. Nếu mà trong đôi với hương đảng, người đôi với quốc dân, không giúp được một việc công-ích gì, không làm được một việc nghĩa-vụ gì, không biết giữ bộ đạo-đức, trọng cái thân danh, thì cái phẩm hàm được đó, chẳng lại là cái hư danh, không những là không thêm được cái giá-trị của mình, mà có lẽ lại bêu cái danh mình cho thiên-hạ chỉ nghị đó thôi. Bà con ta nhờ ơn trên được cái vinh-hạnh, ta chẳng nên nghĩ sao cho xứng với cái danh mình ru?

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Octobre 1923

Về việc tòa Nội-các Stresemann từ chức

Số Điện-báo *Havas* có nói rõ những lẽ làm sao tòa Nội-các Stresemann phải từ chức. Trước khi tòa Nội-các Stresemann có ân các chánh-đảng lấy cho những quyền rất rộng về việc chánh-trị, về việc tài-chánh, về về việc xã-hội. Tòa nội-các nói ra rằng nền không thi-hành mọi phương-sách ngoại-giao, kinh-tế, tài-chính, thương-mại và công-nghệ, hoặc trong sinh-hoạt, thì không sao ổn-định được cái giá tiền mark. Tòa nội-các định thi-hành một phương-sách về tài-sản phải đóng thuế riêng hơn; cái vấn-đề ấy thuế sẽ phải giải quyết theo nhữ g tôn chỉ mới. Cái số giờ làm việc sẽ tăng lên, nhất là ở trong các mỏ. Về các vấn-đề xã-hội các chánh-đảng không hợp ý nhau, và những quyền về đảng Xã-hội không ưng dự cuộc liên-hiệp của các chánh-đảng ấy, vì vậy tòa Nội-các phải từ chức.

Người ta nói rằng trong việc lập tòa Nội-các mới ngày nay, M. Stresemann có ý giảm số các quan thượng-thư, để cho sự chi tiêu khỏi tốn. Xem vậy thì M. Stresemann có ý muốn đặt một cuộc quy-định quốc-vụ. Ở bên nước Bavière và Saxe cũng có cái phong-trào ấy. Ông thống-lãnh-viên mới ở bên nước Bavière là Von Kahr có nghị định tăng các hình phạt về các tội phản quốc. Việc ấy cũng là một cái chứng rằng ở Bavière có ý khuynh hướng về cái chánh sách phản-động vậy.

Bâle, le Temps có tự hỏi rằng biết chánh-phủ Berlière có ý định cải tổ chánh-trị chăng? Chính-phủ ấy chỉ còn Von Kahr là người ủng-hộ mà thôi, người Bavière không muốn cho nhà nước Đức ở trong cảnh hỗn-loạn này không.

Lời bình phẩm của báo

Báo Journal có nói rằng M. Stresemann lập tòa Nội-các mới cũng không giải quyết được cái nỗi khủng hoảng ngày nay đâu, lời báo ông M. Stresemann được đại Anh-cầu biên-đồng-tình với mình.

Báo Homme libre nói việc cải-tổ trị nước Đức có lẽ bắp bênh lắm rồi mà thôi nay, lại làm chánh-phủ hợp bởi-khoản đi. Chánh-phủ nước Đức hiện nay đương phải cái đối thiếu những tay chánh-trị có tài.

Hiện tình nước Đức

Về cái hiện tình tài-chánh nước Đức, có tin rằng từ ngày 10 đến ngày 20 Septembre, số tiền thu nhập so với số tiền chi xuất trong một trăm phần chỉ được có một phần mười thôi.

Số trái-khoản về ngày 1er Octobre sẽ là 55 nghìn triệu marks, số trái-khoản kim tệ mỗi được 154 triệu marks kim tệ. Trong số ấy, chỉ thu được có 31 triệu bằng kim-tệ, và 3 triệu bằng các thứ trái-khoản được lĩnh tiền bằng kim tệ. Còn bao nhiêu thu bằng chỉ tệ cả. Đồng tiền bạc viên Etat-lý ngày hôm 3 Octobre giá là 500 triệu marks.

Người Đức đối với việc đề-kháng

Tin Dusseldorf — Người Đức rất hối-hận lo sau than, oán. Nhiều nhà đã bắt đầu làm việc. Các ông chủ mỏ, nhất là các nhà mỏ về bạc Phổ đã giao-thiệp với Hội-đồng kiểm-soát để lại nộp sản vật cho Đồng-minh.

Tin Cologne bischen — Hôm cải hội tức nhất của thợ mỏ đã định... khoản chưa trở lại làm việc ngày 29 phần đông việc đã ở Quốc-dân-đảng Đại-đồng muốn xui giục thợ thuyền đình công.

Mấy tin khác về nước Đức

Tin Berlin. — Các cơ-quan của đảng Xã-hội có báo tin rằng khó có quan-chức nước Phổ biểu-văn nên phá được việc đảng Quốc-dân mưu thay nhà-cầm-phủ.

Tin Dresde. — Đảng Xã-hội không ưng Stresemann cho đảng Đại-đồng được dự vào tòa nội-các.

CÁI VĂN - ĐỀ THANH - GIẢM QUÂN - BỊ

Trong tháng Septembre 1923 phụ ban thứ ba của hội Đồng thanh-giảm quân-bị so sánh các số chi-tiêu của các nước về việc binh-bị có quyền số hai cái bảng một bảng là những nước số chi tiêu về năm 1923 tăng hơn trong năm 1922 một bảng thì các nước số chi tiêu về việc ấy giảm đi.

Trong bảng thứ nhất, có : nước Anh, tăng lên 19,2 /. ; xứ Ủc : 17,4 /. ; Ấn-độ : 14,2 /. ; Gia-nã đại : 7,6 /. ; Nouvelle Zélande : 148,3 /. ; Nhật-bản : 71,3 /. ; Bỉ : 82,1 /. ; Bồ-đào-nha 7,2 /.

Trong bảng thứ hai, có : nước Ý, giảm đi 46, 1 /. ; Brésil : 45, 3 /. ; Thụy-sĩ : 39, 0 /. ; Nam-phi-châu : 25, 4 /. ; Lỗ-mã-ni : 23, 1 /. ; Na-uy : 14, 3 /. ; Pháp : 7, 9 /.

Xem hai cái bảng ấy thì biết tuy rằng cái vấn-đề thanh-giảm quân-bị đã xướng lên đã mấy năm nay, nhưng trong các đại-cường-quốc kỳ thực mới có một nước Pháp là thực lòng thực-hành thôi vậy.

Tin Trung-hoa

Ngày 26 Septembre 1923

Việc bầu Thống-lĩnh

Ngô-bội-Phu ở Lạc-dương đánh điện hai cái cho Trương-thác-Mân, Cao-lăng-Vũ, Ngô-quốc-Lân và Nhữ-cảnh-Liêm phải bắt sớ ra tiếng việc (bầu Thống-lĩnh).

Vương-giản-Bá đặt tiệc mấy ngày luôn để điều-đình hai phái (phái Thiên tân và phái Lạc-dương) Ngô hội tuyển sau này, may ra cũng có kết quả.

Tào-Duệ về đến Bảo-định, khuyên Tào-Côn không nên tin những lời nói phao phải có sớ làm cho thành việc (Việc bầu cử) đừng để đến nỗi chỉ vì một thì mà bỏ cả công lao trước.

Bỏ tư-Thuấn đánh Huệ-châu

Bỏ-sư-Thuấn (sếu-quân) từ Hải-lục-Phong-kéo quân sang đánh Huệ-châu (Sam-quân).

Lê-nguyên-Hồng sắp đi du lịch các tỉnh

Lê-nguyên-Hồng ở Thượng-hải định đi du-lịch các tỉnh.

Động đất

Ở Ngọa-nhân (huyện Gia-ngư) động đất mạnh lắm, người chết và người bị thương nhiều lắm.

Mỏ than cháy

Mỏ than ở núi Ké-minh (thuộc về Kinh Tay tộ) phát hỏa, phu mỏ chết cháy hơn 1000 người. Người giao bộ đã phái tuyên đi đến xét để trợ-cấp việc cứu-tế.

Ngô-bội-Phu trù tính việc cứu Tương bộ

Ngô-bội-Phu cử đồng-quốc-Chánh làm Việt-tương tổng-tư-lệnh, Đồng đã kéo quân sang Nhạc-châu được ba ngày.

Tôn Văn lại sắp về Đông-giang

Tôn-Văn nghĩ rằng Huệ-châu thế lực đã càng kiệt, trong mấy ngày [illegible] Đông-giang để trù tính việc tái-chánh và các vấn-đề quan trọng khác.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Những tiếng Huế và tiếng Bắc khác nhau

Tiếng Huế		*Tiếng Bắc*
Hòm	=	Áo quan,
Bức séo		Mành-mành
Cần		Khăm.
Rau ngó		Rau muống
Cái ót		Cái gáy,
Cơ bao		Cơ lợn,
Thuốc trà		Thuốc lào
Trầy		Quả,
Nhắc-nhón		Lười biếng.
Mè		Vừng,
Bắp chuối		Bắp
Quốc-hôi		Mầm tôm,
Măng xẻn		Quả su,
Rước thần-cần		Mán sư-tử,
Thầy tu		Ông sư,
Cái mống		Cái tủ là,

(*Còn nữa*)

Nguyễn-thúc-Hân
4e année Collège Quốc-học

Chuyện kỳ khôi

Cũng việc bầu cử

Có tin đồn rằng mấy ông định ra ứng cử, muốn cùng nhau soạn một cái chương-trình cải-lương để cùng nhau với nhau một và, nhưng cần lúc sắp in vẻ thì lại thôi.

Người thì đồn cái sự bất-hòa ấy là bởi ông Bộ-vệ thì muốn sau này việc hiếu hỉ cứ y lệ cũ, phàm các đồ phẩm đỏ mừng bắt luật theo lối cổ mới nghe. Ông Mão-mã thì bảo các nghị-sĩ-dân nên chỉnh đốn lại theo hệt như kiểu các nghị-sĩ-dân Anh-tây. Ông Tài-xỉ thì bàn các thứ xe khác nên đánh thuế cho cực nặng, chỉ lánh ra có xe kéo là nên miễn thuế thôi. Ông Can-mai thì bảo-hợ lại là một vấn xe xỉ nên đánh thuế cũng, chỉ các thứ tôn-tổ nhau đồ ăn đồ mặc mới nên giảm thuế... Nói tóm lại mỗi ông một ý, không ông nào hiểu đồng tình với ông nào, thành thử cái chương-trình ấy lại xếp xó.

Lại có người đồn rằng ấy bởi ông Bộ vệ tự phụ mình học cũ sản-xa không-khanh quá với các bạn đồng-chí, cho nên công việc bất-thành.

Lại người đồn ấy chỉ vì ông Mão-mã muốn đãi bạn cho thật sang, nên các bạn đồng-chí sợ tốn lại thôi.

Lạng người đồn ông Giản-nhanh, ông Thầy-cô, ông Trường-gái, ông Hai-sửa cũng sẵn lòng ra ứng cử, nhưng chưa ông nào tìm được bạn đồng-chí cả.

Được các tin ấy tỏ-mò mấy bết sao đi khảo-cứu cho rõ rệt cái tinh-hình, mới biết rằng đó toàn là những sàn đặt cả cả. Ôi!...

Tô-mò

LỜI BÀN BÀ

Sự học hành của con gái

Bẩn, năm xưa về trước, nữ-lưu lòng học nghiệp, đỗ bằng cấp sơ-học, thì đã được bổ ra các trường, ăn lương bổng của nhà-nước cũng như con trai vậy, bởi thế mà gái nhà cha mẹ học-sinh rất lấy làm vẻ-vang, mục-đích cho sự học có kết quả chóng-thành, nên ai cũng hăm mở mà con cái đi học rất đông; càng ngày sự học càng tiến mạnh, cái trình-độ sự học-vấn càng cao lên mãi, tăng lương cái đó là điều đáng mừng cho nữ-lưu-dân ta, nhờ ơn bảo hộ đem lần lần bước cấp văn-minh, ta mày hạnh-phúc hưởng thụ sung nhiều; thế mà nhiều nhà cho con đi học, thấy cái hiện trạng như vậy mà, mười người học-sinh đỗ bằng cấp sơ-học, chỉ được vài người bỏ dụng mà thôi, nên phần nản cho sự học nghiệp gian nan, sinh lòng ta-thán, đi đến dần dần cũng nghe nói công bất thành danh bất toại mà ngã lòng.

Ôi! sự học mà chỉ nghĩ có thế, thì không trách gì tự-cách của người mình chưa sánh-việt lần nổi, hèn chi những người tàn thông nếm ăn chực bạc đã tưởng mình là tài hiền trí nọ, khinh thế ngạo vật, không kể nết na chi người con gái cả, chỉ chăm chăm cho có tiền có bạc là mãn nguyện; nay thấy học chưa có bạc có tiền thì đã thất vọng chỉ không muốn học cho thêm mệt, cứ mặc người vất vả lấy làm sung sướng, mà thất vọng cũng chưa phải là đáng trách, vì những người thiếu-nữ mười lăm mười bảy tuổi, dẫu có đỗ bằng cấp bằng cấp sơ-học, song cái tự-cách chưa đủ, gọi là hoàn-toàn làm một bậc sư-phạm nữ, chẳng qua một buổi ban đầu, nhà-nước đương ban bố sự học cho phổ-thông trong nước, mà nhân thì lấy còn thiếu thốn, giáo-dục hãy còn đương sơ mơ; nữ biết đọc biết viết để cho là xóa không, để giúp đàm chút đỉnh trong việc khai-hóa, chỉ bảo cho các kẻ chưa hay đó mà thôi, coi như con trai cũng vậy, ba bốn mươi năm về trước đã mấy ai có bằng cấp gì, đó là cần thuộc về cái thời-kỳ mới khai-hóa; còn ngày nay sự học gần liền khắp, thì thành-thị cho đến thôn quê đâu đâu là cũng có trường học, không lẽ gì để yên như chương trình học gì lâu nhau, thì còn mong đường tiến-hóa chóng tấn rộng ra đặng, tuy vẫn biết giáo-dục khó, song khó mà đi có qui-cũ rõi, theo bắt chước mà làm, không phải ngẫu ngẫu chắt tại nghĩ mãi thấy, chỉ vụ có việc làm gì cũng nên. Hiện nay nhà nước, có lập trường Trung-đẳng sư-phạm, Cao-đẳng sư-phạm, ai có tư-cách muốn học cao thêm tới nữa cũng được; bằng không muốn làm việc với nhà-nước mà tính lấy bằng cấp để nhờ cũng vinh, vì chính mình đã chịu công-phu giáo-dục của nhà-nước, không lẽ trả đền như vậy, trong đời con trai bao nhiêu nghề nghiệp: buôn bán, làm thầy, làm thợ lại làm thêm, hà cớ khư khư nhược mình về những công danh, mà phải thân thời trách thì, Phàm làm người con gái cốt phải biết giữ phẩm hạnh là chính lấy luyện gấy nên cho mình thêm tri-thức tư-tưởng để sau khôn lớn có chồng có nhà mà biết làm cho trọn đạo, chớ có đâu muốn người nghìn người cũng sách đi học làm làm cho vẻ việc xã-hội, gia-đình chẳng là hoang phí, biết thấy ra, không lẽ khi trước sau thường về đường Hán-học để làm cho các anh khóa đệ đang về sự nghiệp,

...đến bây giờ theo tân-học lại làm rồi cho các chị khỏe nữa, thế thì học-nghiệp xứ mình nghĩ ra làm sao? Ôi! ở đời phải coi theo máy đời mà vận-vận cho kỳ đến bậc mới chạy xong xuôi cho, dám khuyên ai lấy lý mà say.

Đạm Phương nữ sử

Cuộc thi thơ

Của Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ

Thơ thi

CMVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu ai ai cũng sẵn lòng.
Trời mở đường đến muôn cảnh sáng,
Người đăng ngọc lựa bốn mùa phong.
Non Nùng khí đượm non đông tụ,
Nước Nhị lan pha nước Tô trong.
Miếu tượng dựng từ Lê Thánh đế
Đời đời tưởng tự đố hồng phong.

Lê-duy-Thạch
Làng Xuân-lũng, Phú-thọ

CMIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu Võ từ xưa vẫn một lòng.
Sông Tô lặn trôi giòng Nhị thẳm,
Sao khuê ánh sáng ngọn Nùng phong.
Rừng nho thuở trước còn ghi nhớ,
Bể học ngày nay những tưởng ngong.
Nền Lý bia Lê gây tạo để,
Tạo trời xây dựng biết bao xong?

Nguyễn Viễn
Làng Xuân-lũng, Phú thọ

CMX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ngẩn thấy cao minh ngất [illegible]
Khói hương lưu mãi [illegible] phong.
Nguồn từ bể thánh về sông Nhị,
Mạch tự rừng nho tới núi Nùng.
Thất thập nhị hiền ánh hỏa mãi,
Cho nền Nam-Việt làm anh hùng.

Đào khắc-Trọng
55, Rue Paul-Bert, Thanh-hóa

CMXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nùng-Lĩnh Tô giang dấu đã không.
Y cựu cung tường dây mục Lý,
Trùng tân đống vũ phấn son hồng.
Quang thiêm vẫn rạng hương danh-sĩ,
Khải thánh vừa thu tiếng cự chung.
Mấy gốc thông già lòng ái tích,
Quốc hồn khua tỉnh trận nam phong.

Phú-văn-đường
95, Rue du Chanvre, Hanoi

CMXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ngọn miếu cho tôn rực phía đông.
Cung phủ mỹ mây lồng nước Nhị,
Cội đi lan khói tỏa non Nùng.
Bốn mùa hoa cỏ trên đàn hạnh,
Một vẻ đài liêm dưới bóng rồng.
Trời Lý, Trần, Lê mưa gió đỡ,
Tiếc-lao thường giữ lửa-lương chung.

Nguyễn Cửu
71, Rue de Phúc-kiến, Hanoi

CMXIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Có phải đây là thánh vũ không?
Lương đống sáng choang nền của giám,
Cương thường chống vững góc trời đông.
Gây dựng cơ đồ từ đời Lý,
Rực rỡ văn-minh mãi tự Hồng.
Trải mấy tang-thương còn dấu cũ.
Mảnh trăng động Nhị gió non Nùng.

Nguyễn-thị-Lý, Hà-đông

CMXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cung miếu ôn-nghiêm đạo Khổng sùng.
Sông Nhị con in tờ giấy trắng,
Non Nùng vẫn gác mũi dùi lông.
D.-luận xây vững công Lê, Lý,
Quốc-túy gây nên tiếng Lạc-Hồng.
Cựu-học ơi nhuần là thế thế!
Ai người lái đã biến phương đông?

Vũ văn-Lâm
Giáo-học trường Pháp-Việt, Haiphong

CMXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ nguy nga chốn Nhị Nùng.
Ngọn bút lâm- nâu chưa ráo mực,
Mảnh gương đạo đức vẫn còn trong.
Cương-thường làm đuốc miền Trung Bắc.
Ngành lý khua chuông cõi Á-đông,
Ngự Lý Trần Lê thay biết mấy,
Mà bia Khổng Mạnh vẫn còn phong.

CMXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Giữa chốn phồn-hoa miếu chập chùng.
Đài cổ chiêm vân sông nước Nhị,
Khí thiêng phảng phất núi non Nùng.
Phong-trào từng trải thời Âu Mỹ,
Sương tuyết còn in dấu Lạc-hồng.
Tự Lý Trần Lê hương khói tỏa,
Mà gương đạo đức vẫn soi chung.

Lê thị Sâm, Hà-nam

CMXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từ Lý xây nên phủ-mỹ cung.
Dựng cột thi-thư đàn miếu Lỗ,
Mở nền giáo-hóa nước non Hồng.
Hương đưa mùi đạo lừng kim cổ
Đèn tỏ rừng nho khắp bắc đông,
Gió Mỹ mưa Âu vẫn chuyển mặc,
Chẳng vì đâu bể đổi văn-phong.

CMXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Giáo-hóa lừng trong cõi Á-đông.
Bến Nhị sum vầy sân lễ-nhạc.
Non Nùng rực rỡ bóng văn-phong,
Từng Âu lại Mỹ hương còn ngát.
Trải Lý sang Lê lửa vẫn hồng.
Dòng dõi nước nhà danh tiết cũ,
Muôn nhờ đạo thánh để vun trồng.

Đồng-kim-Bảng dit Tiếp
210, Avenue Belgique, Haiphong

Cải chính

Những bài thơ đăng trong mục này về số báo ngày 4 Octobre. Bài DCCCLXXXII câu thứ năm «Vững nền luân-lý chung Nam Bắc» chữ «*chung*» là nhầm là chữ «*Trung*»; và bài DCCCXCII câu thứ năm: Văn minh vốn bởi nguồn thủ Tứ, chữ *nguồn* sắp lầm là chữ *người*. Vậy xin cải chính lại cho đúng.

Tin sau cùng

Tòa nội các mới nước Đức

Tòa nội các mới nước Đức đã lập xong. Ngày thứ sáu này sẽ tuyên bố chương trình tại nghị-viện, MM. Stresemann, thủ-tướng, kiêm bộ Ngoại-giao; Braun, bộ Lao-động; Gessen, bộ Nội-vụ; Fuschs, bộ coi về các miền trú binh; Von Oppen, bộ Canh nông và Lương thực. Trong các viên trên này, chỉ có Von Oppen là người mới, trong tòa nội-các trước không có. Ông là hội-trưởng một hội Canh-nông. Trong các viên ấy không có ai về đảng Xã-hội cả.

Nước Ý và Hy-lạp

Quan đại sứ nước Ý tại Athènes đã giao cho các quan Hy-lạp một số hai triệu lires để phân-phát cho các gia quyến những người bị hại về việc nước Ý phóng-pháo ở đảo Corfou.

Việc cứu tế [illegible] Nhật-bản

Quan Toàn-quyền Merlin đã gởi cho phái bộ y-tế của Đông-pháp tại Nhật-bản một số thuốc chữa bệnh nữa. Trong số ấy có 7.000 lọ thuốc tiêm, và 350.000 liều thuốc chủng các bệnh. Theo như lời chánh-phủ Nhật xin, thì Đông-pháp thôi không [illegible] tạo đến nữa.

Quan Toàn-quyền lại gởi cho quan đại sứ Pháp ở Tokio 900 000 quan để cứu trợ người Pháp bị nạn, để làm [illegible] một cái nhà chung cho người Pháp ở Yokohama và dựng ở khu đất thuộc về bộ đại-sứ một nơi xem bệnh, một nơi chữa thuốc, và một nơi trông nom con trẻ.

Lại động đất

Tại Osaka (Nhật-bản) lại thấy động đất.

(Bordeaux ngày 6 Octobre)

Tại nhà nhạc-hội bờ hồ

Tối ngày mai tức là chủ nhật 7 Octobre tại nhà nhạc-hội bờ hồ sẽ diễn tích «TỐI ĐÔ PHỤ NHÂN TÂM» là một tấn kịch cải lương rất hay! rất cảm động!

Hội-đồng cứu giúp các miền bị lụt ở-chức buổi hát đặc biệt này để lấy tiền cứu các miền bị lụt, vậy xin bà con trong thành phố tối mai chớ nên mải vui nơi khác mà bỏ mất việc nghĩa lớn và một tích hát xưa nay chưa từng có.

Ai đi đến nhà nhạc hội tối mai tức là người có lương-tâm biết cảm thương đến mấy vạn đồng bào bị cơ hàn trong nước lửa-đó.

Giá chỗ ngồi như sau này:

Loges	3$00	một ghế
Hạng nhất	1 50	—
Tầng nhì	1 00	—
Hạng ba	0 50	—

Vé bán từ 2 giờ chiều ngày chủ nhật tại nhà ông Trịnh-xuân-Nghĩa 13 phố hàng Gai và tại nhà nhạc hội bờ hồ.

Hội-đồng trị sự lại cáo,

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	31 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Octobre 1923, giá bạc ở kho Nhà nước định là 3 f. 50.

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 6 Octobre 1923*, — 3°/o 56. — 5°/o 1915-1916 75. — 4°/o 1918 60.80. — 5°/o 1920 90.30. — 6/ 1920 87.50.

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* khởi-hành ở Saigon ngày 8 Octobre 1923, hồi 3 giờ sáng để đi Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Quan Toàn-quyền đi thăm trong thành-phố. Sáng hôm qua, quan Toàn-quyền Merlin cùng với quan Thống-sứ Monguillot và quan Quản-lý văn-phòng Le Fol có đến xem nhà thuốc lá ở đường đê Yên-phụ và nhà Nông-công bảo tàng viện *Maurice Long*.

Hội-đồng chính-phủ. — Hội-đồng chính-phủ kỳ thường-trực đã họp sáng hôm nay hồi 9 giờ rưỡi tại phủ Toàn-quyền, do quan Toàn-quyền Merlin chủ tọa. Trong các vấn-đề xét tại kỳ ấy thì có những việc này:

M. Marquis là chủ-nhiệm báo *Réveil Saigonnais* có xin phép mở một tờ báo bằng tiếng Tamoul (Ấn-độ phía Nam) đặt tên là *Courrier de Saigon*.

Nghị-định sửa đổi lại ngạch Võ-tuyến.

Nghị-định sửa đổi lại đơn-vị thành phố Bắc-ninh và đặt ra mấy thứ thuế.

Tờ hợp-đồng với công-ty «Société française de monnayage» để chế-tạo xu mới.

Thửa 137.000 cái tà-vẹt sắt để làm đường xe lửa Vinh — Đông-hà (đạo thứ ba).

Cấm lấy đá ở trong mấy đảo thuộc vịnh Bắc-kỳ.

Nghị-định trích ở kho Dự-bị Bắc-kỳ lấy 18 vạn 6 nghìn 5 trăm đồng để đền cho M. Roque là chủ tàu ở Haiphong.

Nghị định đặt ra một chương mới trong sổ dự-toán Đông-Pháp năm 1923 đặt tên là chương «Cứu giúp những người bị nạn ở Nhật-bản».

Tờ hợp-đồng bán rượu từ ngày 12 Juillet 1923 đến 11 Juillet 1933.

Duyệt-y tờ hợp-đồng chở rượu, v. v.

Ai muốn ân-thưởng. — Nhiều người chiếu lệ-luật được các thứ ân-thưởng như chữ Vàng của Vua ban, hoặc phẩm-hàm của Nhà-nước: người vì lệ-luật không biết cho nên không biết làm thế nào mà lĩnh được thưởng, thành ra đáng được mà không được, thực là thiệt-thòi. Nay muốn biết những thể-lệ ấy thì nên đọc sách Chính-pháp Yếu-Lược, sách này không những chỉ nói về một thể-lệ việc ân-thưởng mà thôi đâu, lại còn bao nhiêu Chỉ-dụ, Nghị-định về việc cai-trị xứ Bắc-kỳ, bao nhiêu các điều bổ-ích trong bộ Tân-luật cũng có trích-dịch, giải nghĩa và xếp đặt thứ tự trong sách nữa.

Sách dày 210 trang lớn, bán có 1$ và 0$20 tiền cước gửi, tại nhà soạn-giả là:

M. Nguyễn-văn-Ích
61, Boulevard Harmand, Nam-định

3687 Và trong các hiệu sách

Sâm, Quế, Thục, Cao
Bán tại hiệu QUẾ LÂM
số nhà 20, phố Phúc-kiến
Chủ nhân: DƯƠNG BÁ TRẠC
Hàng thực tốt, giá thực rẻ
Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

Bàn-cử hội-viên thành-phố. — Ngày hôm nay lại có tin hai ông nữa ra ứng cử là MM. Nguyễn-văn-Kính và Nguyễn-văn-Đa là sáng-lập và chủ nhiệm hiệu Đắc-bằng ở hàng Bồ, cùng đứng chung một số. Vậy số người ra ứng-cử cộng đến ngày hôm nay mới được tám ông là:

MM. Vũ-bá-Phúc tức Phúc-Diệp,
Nguyễn-thế-Môn.
Nguyễn-hữu Tuấn tức Long-kỳ.
Nguyễn-văn-Kính.
Nguyễn-văn-Đa.

Cuộc bàn-cử này kết cục ra làm sao đố ai đoán trước được.

Về việc bàn cử này, tòa Đốc-lý có gởi cho bản-báo tờ lai cáo sau này:

Nhân dịp bàn-cử thành-phố ngày 7 Octobre này, quan Đốc-lý trưởng nên nhắc lại các nhà có quyền dự bàn biết rằng điều luật ngày 25 Juillet 1913 đã dùng những phòng kín và phong-bì để bỏ phiếu thì không thi-hành tại Bắc-kỳ và chiếu theo điều thứ 18 chỉ-dụ ngày 21 Juillet 1908 thì dẫu phiếu phải theo như sau này:

«Các nhà dự bàn phải đem phiếu đã viết sẵn từ ngoài phòng bàn cử mà đem vào. Phiếu phải bằng giấy trắng không có dấu gì ở ngoài. Người bàn cử đưa cái phiếu gấp kín cho ông chánh hội đồng rồi ông chánh hội-đồng bỏ vào hộp lấy».

Phòng bàn cử hội-viên Pháp thì mở tại nhà hội-đồng tòa Đốc-lý còn phòng bàn cử hội-viên Nam thì mở tại trong một phòng giấy Lục-lộ của tòa Đốc-lý.

Bàn cử bắt đầu từ 7 giờ và đến 17 giờ thì mở phiếu.

Sau nữa lại nhắc lại rằng chiếu theo thể lệ trong chỉ-dụ ngày 19 Juin 1923 đã tuyên bố ngày 27 Août 1923 thì chính ngày bàn cử cấm không được phát hay là cho người phát những phiếu, những tờ đạt và các giấy má khác thuộc về việc bàn-cử, bằng không thì sẽ phải tịch một số những giấy ấy và phải phạt tiền từ 500 đến 5000 quan.

Những người ứng cử có thể đặt những phiếu của mình ở trên một cái bàn riêng tại các phòng bàn-cử.

M. Kim, 2 Rue du Coton, Hanoi achète vieux timbres postes Indochine avec surcharge. 3673

RẢ GIÁ THỰC CA

Quốc-trái bất cứ năm nào, bạn nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Papeterie Tonkinoise
39, Phố hàng Quạt, Hanoi

Hội Địa-dư — Đến tối thứ ba 9 Octobre này, hội Địa-dư sẽ mở tiệc thường lệ tại nhà cao Tây. Tiệc xong thì M. Bonebot sẽ diễn-thuyết về vấn đề xã-hội và chính-trị các nước trong-hoa bây giờ.

Giúp các nhà bị nạn động đất ở Nhật-bản. — Báo *Avenir du Tonkin* có đăng rằng có một hội-đồng hiện đang tổ-chức để nay mai mở hội lớn lấy tiền giúp các nhà bị thiên-tai ở Nhật-bản mà ngày hội ấy mở ra làm sao thì chưa rõ. Hội-đồng ấy nghe đâu sẽ có bà lớn Toàn-quyền Merlin làm danh-dự hội-trưởng và bà lớn Thống-soái Blondlat làm hội-trưởng cùng các vị đại-biểu quí-quốc làm hội-viên.

Báo *Avenir du Tonkin* lại nói rằng: Giúp bây giờ bây còn kịp, để chầy nữa thì không nên, vì cho vào giữa lúc nên cho tức là cho gấp đôi vậy.

Nay ta cũng xin mượn cái câu hay ấy mà nhắc lại người đồng bang ta về cuộc lạc-quyên giúp các nhà bị lụt ở Bắc-kỳ.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con. 3502

BẢO-CỬ HỘI-VIÊN THÀNH-PHỐ HANOI NĂM 1923

Thưa các Ngài,

Kỳ Bàu-cử Hội-viên Thành-phố này mãi đến hôm nay cũng mới có vài viên ra ứng cử. Chúng tôi trộm nghĩ rằng làm một người Đại-biểu cho Thành-phố trách-nhiệm cũng khá to, mà những việc có học thức, có giá-trị không ai chịu ra gánh vác cả.

Nay chúng tôi vì nghĩa-vụ, đánh bạo ra ứng cử kỳ này, chúng tôi cũng không dám khoe-khoang rằng tài, rằng giỏi, nhưng chắc rằng cũng có thể làm trọn được nghĩa-vụ của các Ngài sẽ phó-thác cho chúng tôi. Vậy xin các ngài trong tám (8) hộ có quyền bàu-cử cân nhắc cho, nên ra thì xin các ngài vì công ích mà bỏ phiếu bàu cho, bằng các ngài xét chúng tôi chưa được xứng đáng thì cũng xin bằng lòng không dám phàn-nàn, việc kết quả là ở nơi đại-lượng các ngài chọn bỏ.

Nay kính-trình.

NGUYỄN-VĂN-KÍNH.
NGUYỄN-VĂN-ĐA.

Sáng-lập Chủ-nhân Hiệu «Đắc-bằng» 72, Rue des Paniers, Hanoi. 3693

MỚI XUẤT BẢN

TÁI-SINH-DUYÊN «HẬU-BIÊN»

(Sự-tích Mạnh-lệ-Quân)

再生緣後編

Cuốn «Hậu-biên» này so với «Tiền-biên» thì nhiều trang hơn, mà giá cũng bán có 0$80 và 0$20 tiền-cước-phí. Ngài nào muốn mua, xin gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn Hanoi. Có bán tại bản-quán cùng các hiệu bán sách.

Nhật-bản cảm ơn. — Ngày 5 Octobre 1923, quan Đại-sứ Pháp tại Nhật-bản có gửi về quan Toàn-quyền một bức điện-tín thay mặt những người Pháp tại Nhật-bản và về phần riêng ngài để cám ơn Đông-pháp về tấm lòng quảng-đại đã trợ cứu cho Nhật.

Quan Đại sứ lại nói thêm rằng ngài cùng với quan docteur Motais đã được tiếp các quan Thượng-thư bộ Ngoại giao và bộ Nội-vụ thì các quan có ý ngài cảm tạ xứ Đông-pháp đã giúp cho những người bị nạn trong lúc nguy nan này.

Cuộc lạc-quyên giúp các miền bị lụt. — Tiền lạc quyên của các viên chức tòa Công-chính gửi đến bản báo để giúp những người bị lụt (1):

Đạo thứ nhất

MM. Ng-hữu-Sung 2 p. Trần-Tự 2 p. Lê-v Phương 2 p. Ngô-v-Bính 2 p. Ng-đức Trí 1 p. Lương-đức Vị 1 p Ng-hữu-Huỳnh 0 p 50, Ng-đình-Khôi 0 p.50, Ng-văn-Nhân 0 p.50, Lương-thiện-Tuất 0 p. 30, Đào-v. Huy 1 p. Hoàng-trọng-Lân 0 p. 50, Trần-v Quy 1 p 50, Hà-trọng-Bính 0 p. 50, Ng-đức-Ứng 1 p. Ng-đình-Đức 2 p. Ngô-tiến-Đạt 2 p. Hoàng-hữu-Kiều 2 p. Lê-thanh-Tùng 2 p. Trần-thúc-Nhuận 2 p. Phan-lạc Vy 2 p. Ng-v Chương 2 p. Đào-Huân 4 p. Trần-hữu-Khang 2 p. Ng tế Đảm 1 p. Ng-v-Diên 1 p. Tr-huy-Phương 0 p.50, Trần-ngọc Quý 0 p. 50, Đỗ-v-Khiết 0 p. 10 Ng-đức-Bảng 0 p. 30, Đỗ-Khải 2 p. Trần mạnh-Ban 0 p. 50, Trần-v-Ngọt 0 p. 50, Ng-v Đức 0 p.50, Trần-v Khâm 2 p. Vương-Đạt 2 p. Ng-gia-Minh 2 p. La-đức-Khánh 1 p. 40, Trần phúc-Lân 0 p. 50,

Đạo thứ nhì

MM Phạm-v-Quảng 10 p. Ng-v-Chân 5 p. Ng-Điền 5 p. Phan-đình-Niệm 5 p. Vũ-ngọc-Tiến 5 p. Bùi-huy Chương 2 p. Bùi-nhật-Tiến 2 p. Lê-hoàn Bích 2 p. Ng-gia-Mưu 2 p. Ng-v Duyệt 2 p. Trần-v-Phụng 2 p. Lương-duyên-Bảo 2 p. Bùi-đức-Chung 1 p. Phan kế-Chiểu 1 p. Vũ-đình-Long 1 p. Vũ-v-Hợp 1 p, Hoàng-văn-Hanh 1 p. Dương-Tiếp 1 p. Trần-Nải 1 p. Lê-xuân-Phi 1 p. Phan-tuân Đạt 1 p. Đặng-Vĩnh 1 p. Ng-xuân-Cung 1 p. Ng-ngọc-Thuần 1 p. Lê-văn-Bình 1 p. Đào-đắc-Phương 1 p. Đào-Thi 1 p. Phạm-văn-Mỹ 1 p. Trương-Thọ 1 p. Phan-v-Kế 1 p. Hoàng-văn-Lập 0 p. 50 Lê-quy Toại 0 p. 50, Ng-dương-Minh 0 p. 50, Dương-lâm-Hoan 0 p. 50 Ng-v-Cơ 0 p. 50, Đoàn-thiện-Thụ 0 p. 50, Ng-Ng-vương 0 p. 50, Phạm-quang-Chính 0 p. 50, Phạm-hữu-Khánh 0 p. 50 Lê-hữu Sỹ 0 p. 50, Ng-xuân-Nghinh 0 p. 50, Ng-hữu-Lung 0 p. 50, Ng-quang-Tiến 0 p. 50, Nguyễn-v-Đệ 0 p. 40

Sổ coi việc Dẫn-thủy nhập-điền tại Thanh-hóa

MM. Vũ-v Hiến 3 p. Ng đình-Cẩn 1 p, Đỗ-văn-Điện 3 p, Ng-hữu-Y 1 p, Ng-đức-Trang 0 p 50 Ng huy-Ngọc 0 p.50, Vũ-b-Kỳ 1 p. Vũ-hữu-Lai 0 p. 50, Vũ-ngọc-Thụ 0 p.50, Trịnh-khắc-Minh 0 p. 50, Ng-đình-Ngọc 0 p 30, P. Bản 0 p. 30 Sa 0 p. 20 Trần-ngọc-Sinh 1 p. Ng-khắc Duyên 0 p. 20, Trịnh-đình-Giang 0 p. 20, Lê-ngọc-Huân 0 p. 50 Ve Cu 0 p. 50, Đỗ-xuân Huyên 0 p. 50, Phạm-hữu-Da 0 p. 20, André Auger 0 p. 30, Phạm-quang-Liên 0 p 20, Cai-văn-Đát 0 p. 20, Ng-văn-Lễ 0 p. 20, Ng-hữu Dụng 0 p. 20 Debrau 2 p. Vũ-phạm-Tất 1 p. Vũ-phạm Tạo 1 p. Ng-xuân-Quý 0 p. 50, Ng hữu-Thìn 0 p 50. Ng-hữu-Long 1 p, Ng-văn-Âm 0 p 50. Constantin Michel 1 p 50, Ng-phạm-Thụ 1 p.50 Đặng v-Thanh 1 p. Lê-xuân-Chính, 0 p. 50, Phạm-quang-Nguyên 0 p. 50, Đặng-v-Công 0 p. 50, Ng-công-Tốn 1 p. Ng-huy-Thanh 0 p. 50, Vô-danh 1 p. Lê-huy-Văn 0 p.50. Ng-văn-Liên 0 p 50. Hồ-v-Tấn 0 p 50 Cung văn Tý 0 p. 50 Trần-đình-Long 1 p. Trịnh-văn-Tuân 1 p. Phạm-đức-Minh 0 p. 50 Lâm-v-Kiên 0 p 50, Phạm-v-Thuận 0 p. 50

Tòa Công chính Giám-đốc

MM. Nguyễn-v-Thảo 2 p, [illegible]-Binh 1 p, Đỗ-Đôn 1 p. Phạm-v Lai 0 p. 50 Phạm-ngọc-Bảo 0 p. 30 Kiều-ấu Khôi 0 p. 20, Nguyễn-Giáp 3 p. Bùi-đình-Tân 1 p. Đinh văn-Minh 0 p. 30, Vũ-gia-Tường 0 p. 50, Phạm-đăng-Khoa 0 p. 50, Trịnh-hữu-Cát 0 p. 50, Cao-xuân-Y 0 p. 50, Đào-xuân-Kỳ 1 p. Lê-v Long 0 p. 30 Ng-văn-Lai 0 p. 50, Ng-văn-Cẩn 0 p. 30 Vũ-ngọc-Cơ 0 p. 30, Đàm văn-Bá 0 p. 50 Ng trọng-Lân 0 p. 50, Lê-vinh Hoàn 1 p. Lương-v-Ngọ 0 p. 50.

Service Central des Bts Civils

MM. Nguyễn-văn-Lộc 0 p. 50, Bùi-đình-Bang 0 p. 20, Lê-v-Biên 0 p 30, Ng-v Hồng 0 p.20 Ng-v-Tăng 0 p. 20, Thân-mạnh-Giao 0 p. 20, Lê-hữu-Lộc 0 p. 30 Ng-như-Quế 0 p. 30, Hoàng-văn-Tôi 0 p. 30, Ng mạnh-Thái 0 p. 20, Nguyễn-Thế 0 p. 20, Ng-đình Thể 0 p. 30, Nguyễn Chương 0 p. 30, Lê phú-Luận 0 p 20, Ng-hữu-Toan 0 p 30.

(1) Số tiền 177 p. này do M. Trần-Tự, tham tá tòa Công chính Hanoi chuyển đến bản-báo.

Cộng:

1° Đạo thứ nhất	51$50
2° Đạo thứ nhì	68.90
3° Sở coi việc dẫn thủy nhập điền ở Thanh-hóa	36.20
4° Tòa Công-chính giám-đốc	20.40
	177.00
Số tiền đã thu được trước	178.00
Tổng cộng là:	355.00

Sổ số thứ ba do ông Lê-đình-Ngạn quyên:

Service hydraulique: MM. Lê-đình-Ngạn 5 p, Lê-vinh-Bao 2 Bùi-Vy 2 p V.T.2p Ngô-v-Tá 1 p, Vũ-duy-Tiến 1 p Vũ-khắc-Minh 1 p, Lê-v-Bính 1 p, Ng đăng-Hiển 1 p, Ng-Kỳ 1 p, Ng-v-Chuẩn 1 p, Ng-v Long 1 p. Đặng-đình-Trà 5 p Ng-mạnh Lan 1 p, Đặng vũ-Khâm 1 p. Ng-đan-Quế 1 p. Lê-hữu-Tuệ 0 p 50, Vũ-đình-Quỳnh 0 p 50 Trương-mộng-Lân 1 p, Trương ngọc-Minh 1 p. Vũ văn Phương 1 p, Trần-đình-Tiêu 1 p, Lê-v-Khôi 0 p 50 Ng-huy-Bồng 0 p. 50. Ng v-Phúc 0 p 50, Trịnh văn-Dao 0 p. 50, Lê-đôn-Sửu 0 p 50, P. K. Bảng 0 p. 50, Ng-hiệp-Giản 0 p 50, Mai-xuân-Trạch 0 p. 50 Vũ-đình Dương 0 p. 50. Đỗ-văn-Khôi 0 p 50. Trương-v-Thiện 0 p. 50, Ng-hữu Duyên 0 p. 50, Đặng-đình-Nhu 3 p. Tạ văn-Tiếp 5 p, Phạm-oanh-Trữ 2 p. Lê-v-Nhiên 2 p, Lê-hưởng Dương 2 p, Hoàng cao Đài 2 p, Vũ-như-Kính 0 p 30, Ng-kim-Chi 0 p. 30 Ng huy-Tụng 1 p. 50, Cao-ngọc Long 0 p 30, Đỗ-trọng-Lai 0 p. 30, Ngô-vi-Bản 0 p. 30, Vũ-đình-Chúc 1 p.

Bâtiments Civils: Vũ-đình-Phúc 1 p, Ng tất Đạt 2 p, Ng-duy-Đạt 2 p, Ng-quang-Bình 0 p. 30, Vũ-văn Huy 0 p. 50, Phương-đình-Hảo 0 p. 50, Ng-văn-Oánh 0 p. 50, Khương-văn-Khoản 0 p. 50, Cao-v-Quế 0 p 50 Ng-trọng-Kỳ 0 p. 50, Đỗ-văn-Đạt, Service hydraulique 1 p.

MM. Cordonnier Ingr. T. P. 2 p, Deseille 2 p. De Beauchamp 5 p, Vernet 5 p, Dozler 1 p, Holder 2 p Meunier 1 p Guermeur 2 p, Gaëtry 2 p, Lecollonge 2 p. Michaud 2 p. Gahé 2 p, Chanceaulme 2 p. Delpech 2 p. Baptiste 1 p, Gouin 2 p, Mencsié 2 p. De Latour 2 p Guillaume 2 p, Lemai 20 p, Diveer 10 p, Marnac 5 p. Dupont 5 p. Ng-kim-Lân entrepreneur 5 p, Blancher 3 p. Mingsang 48 Boulevard Francis-Garnier 5 p, David 2 p, Ng v-Khuông entrepreneur 3 p, Ségas 2 p,

Cộng là 167 p, 30.

Sổ số thứ 350 do ông Đỗ-đình-Đắc quyên:

Service de la Glacière Larue MM. Victor Larue 40 p, Simon Albert 10 p. Lê-văn-Cẩn 4 p, Lê-văn-Tiến 2 p. Dương-văn-Vị 1 p, Ng-hữu-Bản 1 p, Vũ-trọng-Nha 1 p. Đặng-v-Sư 0 p. 50, Lai 0 p. 50, Hương 0 p. 50, Kim 0 p. 50, Tuấn 0 p. 50, Ký 0 p. 50 Oánh 0 p. 20, Chính 0 p. 50, Chăng 0 p. 50, Thâm 0 p. 50, Hy 0 p. 50, Ủa 0 p. 50, Gia 0 p 50, Sửu 0 p. 30, Bình 0 p. 20, Gụ 0 p. 20, [illegible] 0 p. 20, Ê 0 p. 20, Tài 0 p. 20 Dưỡng 0 p. 20, Bảy 0 p. 20, Mậu 0 p. 10 Cai 0 p. 10, Cả 0 p. 10, Chiêng 0 p. 10. Duyên 0 p. 20, Gia 0 p. 10, Phúc 0 p. 20.

Cộng là 67 p. 80.

Tối hôm rạp Sán-nhiên diễn hát làm phúc thì cụ Thương Hải-dương có quyên vào đó 10 đồng.

Hội-đồng cứu trợ có lời thay mặt các dân bị lụt cám ơn những nhà có lòng từ thiện.

Hội-đồng cứu trợ lại cáo

(Xem trang thứ ba [illegible])

TẢN-ĐÀ TU THƯ CỤC

(58 phố Bông) mới xuất bản các sách:

1° SỰ-TÍCH MƯỜI TÁM ĐỜI HÙNG-VƯƠNG, của quan Phó-bảng Ng-đạo Quán Thương Tá tỉnh Thái-bình soạn, dày 38 trang giá 0$20.

2° CHẾT-SỐNG THUYỀN-QUYÊN, tiểu-thuyết trinh-thám của ông Cử-nhân Nguyễn-trọng-Đường dịch, dày 154 trang, giá 0$40.

3° CẢM-HƯƠNG-ĐÌNH, tiểu-thuyết luân-lý, của ông Tổng-lang Ngô-tất-Tố ở Bắc-ninh dịch thuật, dày 248 trang giá 0$50.

3692 *Nay kính bạch*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ khen của BỘN G-TƯỢNG

Thực bình tự nhiên là ra đây, chẳng khoe như có mấy thứ thuốc về nhiều bình, mà lại có chứng cớ cho trẻ con và người lớn không ai có thể tin được!

Xin xem tới và so sánh cho kỹ mới mua!!!

Ngày mồng 7 tháng này, tôi đi Hải-Dương thấy bà, tôi hỏi các phòng có bán rượu bổ-đào Tonique Tonkinois không? Thì bà tôi bảo rằng: Rượu ấy ngon lắm, bà tôi đã dùng mà khỏi bệnh, nên bà tôi cũng mua để dùng. Tôi thấy bà tôi nói thế, tôi cũng mua để dùng thử, quả thấy ngon và bổ thực, nước trông đẹp, lại có mùi thơm dễ uống, giá bán cũng rẻ, nên tôi mua để dùng và để làm quà cho các bạn ở Hanoi.

Chính tôi.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và thể-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bán-xứ gia, trẻ đàn dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giá lên sẽ có hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-biểu không cần phải có những lành kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ về trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS
54, Phố Trường-Thi, 54
HANOI
Bán sỉ xin hỏi thêm ở trong thư và giá hạ.

Trường nam Sư-phạm. — MM. Ng-hữu-Hàm và Ng-khắc-Thiện học sinh năm thứ nhất trường Nam Sư phạm may được pháp thật học. Vậy MM. Vũ-đức-Hồ và Ng-duy-Khang đỗ vào số phụ thi nay được học thay vào những số khuyết lỷ và được ăn ở tại trường không mất tiền hoặc là trường không đủ chỗ thì được học-bổng mỗi tháng tám đồng.

Ngạch thư-ký tòa Sứ. — M. Ng-trần-Phức, thư-ký hạng nhất tại Lạng-sơn nay đã ra ngoại-ngạch và bổ vào phủ Toàn-quyền. M. Trần-phương-Thê, thư-ký hạng ba tại Kiến-an đổi đi Lạng-sơn thay M. Ng-trần-Phức.

Quan Đốc-tơ Bi-cô-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn bà, đàn trẻ, con gái, các chứng khí hư, con hành tới thường cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tê, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò số nhà 57, Hanoi dây nói 214
Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đỗ, người ăn cũng nằm, ai cần tại bết.

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said và tại Hué,
ngoại-khoa, hô-sinh, chữa mắt và các bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÂY NÓI SỐ 238

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Phạm-đình-Hàng, tri huyện Tiên-Lãng (Kiến-an) được nghỉ dưỡng bệnh một tháng, kể từ ngày hết hạn nghỉ phép.

Việc khám xét nước mắm. — Bộ này đã thấy sở Thí-nghiệm vệ-sinh bắt đầu cho khám nghiệm các thứ nước mắm ở các nơi gửi về phòng Thí-nghiệm.

Nước mắm là chất bổ, là thứ đồ ăn hằng ngày của ta mà việc buôn các của thà như trước, muốn pha gì thì pha, không có ai kiểm soát hết cả là hại cho công-chúng. Nay có sự khám nghiệm các thứ nước mắm thì may ra từ rày người ăn nước mắm không mua phải thứ pha những chất trái vệ-sinh nữa. Nghe đâu từ rày các thứ nước mắm sẽ phải gián giấy để là hạng nhất hạng nhì hay là hạng ba cả để việc tại-nghiệm.

Y-khoa bác-sĩ Sarraillhé
6, Phố Thợ-nhuộm. — Giây nói số 326
Xét nghiệm nước mũi, đàm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh lậu.
Bệnh đau tử cung, đau ruột.
Bệnh đàn bà.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ bẩy, chủ nhật, thì hết khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ chiều.
Trừ ngày chủ nhật, còn ngày nào cũng từ 8 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hạn riêng giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Chết trên xe lửa. — Chuyến xe lửa ở Yên-bày xuống trưa hôm qua có một người hành khách chết ở trên tàu. Người lỷ tên là Phạm-v-Cư 43 tuổi quán tại làng La-dương, tổng Au làng huyện Tứ-liêm (Hà-đông) vàng đi với một đứa con trai 8 tuổi, may có một người ở phố hàng Long tên là Ng-phú-Khiêm ở số 42 đem về nuôi tạm cho. Còn xác người chết thì đem vào nhà xác để khám nghiệm.

Ăn cắp của nhà. — Trần-thị-Thuận là đầy tớ gái của thím J. Yu phố hàng Ngang. Ăn cắp của nhà 48 đồng thì nay đã phải bắt để xét hỏi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc đá bóng. — Đến ngày mai 7 Octobre hai hội đá bóng là hội *Sade Haiphonnais* và hội *Flèche* sẽ mở cuộc đá bóng thi tại khu đất của hội Thể-thao Haiphong (Cercle Sport Haiphonnais). Bắt đầu từ 4 giờ 30.

Giá chỗ ngồi người Tây là 0p 50, — người Nam là 0p 10.

Tiền thu được bao nhiêu sẽ giúp cho các nhà bị nạn động đất ở Nhật-bản và các nhà bị lụt ở Bắc-kỳ.

Chó chạy rông. — Báo *France Indochine* có đăng rằng:

Quan Đốc-lý có nghị-định rằng phàm các chó không có dây buộc để chạy rông ở đường cái thì 24 giờ sau sẽ phải giết chết, cho được hết những chó lỷ thì có một cái xe máy người cai-lí kéo đi các phố mỗi ngày đêm và có một người đội phá-lit-đi canh. Cai-lí dùng đến bốn năm người mà mỗi con chó bắt giam tiền công chỉ được có một hào, vậy nếu không bắt được con nào thì những người lỷ thành ra phải làm không công. Trước khi những chó không có người đến nhận thì cho cả những cai-lí lỷ cho nên họ cho muốn làm, nay có lệ đem giết đi thì họ không chịu làm nữa, bởi vậy mà mấy hôm nay vắn thấy người mãi. Muốn cho họ đi bắt như trước thì cần phải đợi quan Đốc-lý hiện đương ở Lạng-sơn và thưởng thì hai mới về.

Nay những cai-lí lỷ xin ăn công nhất. Sự đình bắt lỷ khiến cho giống chó được vui mừng tha hồ mà đi ngao-du.»

Ăn cắp trên xe lửa. — Mme Hoàng-thị-Lợi 25 tuổi nhà ở phố Tonkinoise trình rằng bị mất cắp trên xe-lửa một cái trép đựng các đồ nữ-trang giá đáng 200 đồng trong khi đi xe lửa từ Haiphong lên Hải-dương.

PHỦ-LẠNG-THƯƠNG

Nứt mắt đã ăn thịt. — Có một đứa con trai độ tên chín lên mười, bố còi cha mẹ gặp một nhà kia nhân tiện gọi về nuôi nứng từ tí cho làm con nuôi. Đi được mấy tháng không sao, thình lình chiều hôm mồng 3 lấy vừa rồi đứa trẻ thấy bố mẹ nuôi đi khỏi không được cẩn thận, chờ lúc nhà vắng vẻ ăn cắp ngay năm đồng rồi trốn đi mất. Song, ngay đêm hôm ấy bố mẹ nuôi nó tìm được nó, hỏi ra đã bắt nó số tiền ấy rồi mà không biết nó tiêu những gì mà chóng thế. Người nuôi thấy vậy phải đánh đi.

Thực thà. — Một bà cụ vào mua bán ở hàng tạc, nhà hàng giả lại nhầm tiền, tên về, bà cụ vừa đi vừa nhẩm lại, biết nhà hàng đã trả lại thừa tiền, tay đã gần tới đám về còn xa mà cụ cũng trở lại giả món tiền thừa. Lòng thực thà của bà cụ này thật hiếm có.

Đánh nhau. — Sáng hôm mồng 4 tây vừa rồi, mới xảy ra một đám đánh nhau rất kịch liệt. Một à hàng thịt và một à vợ lính vì công nợ nhau có hơn một hào mà trước còn sỉ nọ nhau, sau đến đánh nhau rất dữ dội! À vợ lính nhất định rạch đầu cho vỡ. Sau sở cảm phải người ra bắt cả đôi bên.

Giấy khoa vỡ nước lụt. — Các quan chức trong tỉnh Bắc-giang có tòa sen này đều được giấy thưởng-lục vì đã tận tâm và đốc lực trong khi nước lụt vừa rồi.

Mme Ng-v-Khúc, chánh tri-châu, quyền tri phủ Yên-khê, Ng-duy-Hãng, tri huyện Hiệp-hòa, Vũ ngọc-Lộc, tri-huyện Yên-dũng.

QUẢNG-YÊN

Trộm táo gan. — Một tên trộm coi bộ còn trẻ tuổi đem leo cửa sổ vào nhà một người Tây làm ở sở đốc thủy đạo rạch mảu hồ tay xuống dưới gối mà lôi ra một cái ví da đựng hơn 300 đồng rồi trốn mất. Chủ nhà thấy sột soạt, thức dậy đuổi thì nó trốn mất.

NAM-ĐỊNH

Tránh đâu cho khỏi ?. — Sáng hôm qua có Một thầm hải được ở chợ tên Pham-v-Say 36 tuổi quán làng Giáng-lá huyện Mỹ-lộc (Nam-định), phạm tội cây hôm ăn cắp 400 đồng bạc tại Hongay. Tên này đã phải giải về Quảng-yên xét.

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Hàng-Khay) Hanoi
Hiện tôi mở từ năm 1929, tôi được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.
Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mang đông khách.
Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.
2045 MAO-SENG kính cáo.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Hội Sán nhiên-đài họp đại hội-đồng thường niên
Đúng 1 giờ chiều hôm chủ nhật 14 Octobre 1923, xin mời các ông các bà có cổ phần ở hội « Sán-nhiên-đài » đến họp Đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-may, số nhà 13, tỉnh Hanoi.
LE CONSEIL D'ADMINISTRATION

Tối thứ bảy 6 Octobre 1923
MINH QUAN TRIẾT TỰ
(Tích mới soạn)
Dở dang chàu dại đông già.
Ngẫm nhơn sự suất thế mà cũng may.
Sự nhà đến lúc đỏ hay.
Rồi ra mới biết mưu thầy lượng quan.

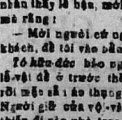
Tối chủ nhật 7 Octobre 1923
PHÚC LỘC THỌ TOÀN
Rõ ràng trung hiếu nhất mình môn.
Ơn vua đỏ chói vàng son một nhà.
Chiều ai khéo nhẹ trăng già
Hẳn hoi duyên mới mặn mà ước xưa

Tối thứ hai 8 Octobre 1923
Diễn hai tích
Một tích chèo cổ — *Một tích thông pho*
Tích thứ nhất:
HÁN-VĂN DU TÂY-HỒ
Tích thứ hai:
NGU-THIỆU BỊ VÂY
Toàn đào kép trẻ coi diễn rất khéo.

HỘI-ĐỒNG ĐỊCH
đang giải-tán
LỜI BÁ CÁO
Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:
Ông ba nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ ông đồ giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là giữ recommandée nhà giây thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Grôle Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại đó tiện dự-định việc giải tiền.
Khi nhận sẽ có biên-lai chứng nhận.
Giải-Tán-Viên
E. Pon. E. CHATAIGNEAU
Y. M. Gerente.

PHOSPHATINE FALIÈRES
làm mồi vật thực khó mà hóa chước được.

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn.
Dùng mười con nít và đờ dưỡng những bé ỷ vì yếu.
Phải đòi cho thiệt hiệu Phosphatine Faliéres.
Coi chừng bắc làm đủ gian giả, bắc chước theo hột thân hiệu
PHOSPHATINE FALIÈRES
Bột này bán công xứ, tại nhà thì đường de la Tacherie, mấn bài 6.

Nước mắm
Nước-mắm là một vị thực-phẩm có ích cần dân Việt-nam ta. Nên HẢI-LỢI công-ty chúng tôi hết sức khảo-cứu lập xưởng chế-tạo tại Hanoi; nay đã làm được nhiều hạng Nước-mắm ngon, và thật là sạch-sẽ, hợp cách vệ-sinh, đúng điều lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916, về cách làm Nước-mắm Nhà-nước. Nay đã có giấy của tòa Thí-nghiệm khen như sau này:
Nước-mắm ngon, tốt, và đúng được điều-lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916.
« Conclusion ».
Excellent produit répondant aux conditions fixées par l'arrêté du 21 Décembre 1916.
Bán lẻ, bán buôn, hàng ngon, giá hạ. Qui-khách nào chiếu-cố, tất phải vừa ý. Có cả hàng đặc-biệt đóng chai, để dùng lễ biếu thực là tiện lắm.
Có cả muối, và mắm-tôm tối lắm. Quí-khách nào ở xa, muốn dùng thử hàng nào, xin viết thơ về, chúng tôi xin sẵn lòng, tiện đường gửi ngay theo cách nhận-hóa giao-ngân.
Nay cẩn-bạch
HẢI-LỢI CÔNG-TY
Chế-tạo-Xưởng tại Thái-hà, Hadông
Tổng-cục tại, 72, Jean Dupuis, Hanoi.
2092

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC
NAM-BẢO
16, Rue de la Soie, 16
HANOI
Bán đồ nàng, đồ bọc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.
Vàng đúng tuổi và bạc nén.
Thợ khéo kỹ công và giá thực.
2017

XIN XEM CHO KỸ
Phần nhiều các quí-khách xem báo thấy có đăng các bản-hiệu, đến khi cần mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhớ mà làm ra không đặt được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đi có làng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhớ rõ:
« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »
Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Số 80

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-tì có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được giá trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo hà có phân biệt nam giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tô-hữu-bạch mừng rỡ mà rằng:

— Nếu đại-huynh giáp cho thì tiện-đệ liện đường đi ngay, bấy-lâu về thành làm chi nữa. Cái cao-nghĩa của đại-huynh, ơn này biết lấy chi mà báo-đáp.

Tô-hữu-đức nói:

— « Bằng hữu thông lợi », cổ-nhân người nào hơi có hiệp khí đều như thế cả, sao đại-huynh lại khinh-thường tiện-đệ! Bây giờ hai ta hãy uống một bữa rượu thật say, cùng nhau trò-chuyện, rồi sáng mai tiện-đệ sẽ xin đưa đại-huynh đi.

Tô-hữu-bạch nói:

— Gặp được bạn hiền, cùng nhau trò-chuyện thì còn gì thú hơn nữa, đêm nay tiện đệ xin ngã tại đây.

Trong khi nâng rượu, *Tô-hữu-bạch* lại cầm bút viết hai bài thơ tặng liền và mấy khúc Hồng-lê-hoa cho *Tô-hữu-đức* xem. *Tô-hữu-đức* xem rồi lấy làm khen-ngợi. Rượu đã say rồi, đưa *Tô-hữu-bạch* vào trong thư-phòng.

Tô hữu đức đã biết *Tô-hữu-bạch* đi đinh-ước hôn-nhân cùng *Bạch* tiểu-thư mới sinh lòng kết lương. Định nghĩ cách để chiếm-đoạt. Đến ngày hôm sau, hai người ngủ dậy, ăn cơm sáng xong, *Tô-hữu-đức* bảo người nhà sửa-soạn để hành-lý cho *Tô-hữu-bạch*, lại trao cho 20 lượng bạc.

Tô-hữu-đức nói:

— Số tiền lộ-phí này, đại-huynh hãy cầm tiêu, nhưng nên đi mau mà về, chớ có chậm-trễ, bảo *Bạch* lão-gia tính-khí nóng-nảy, nếu sinh lòng khác thì tiểu-đệ cũng không thể lo-chữa được.

Tô-hữu-bạch cảm-tạ mà rằng:

Đại-huynh đã cho cấp cho, lại ân-cần khuyên-bảo khiến tiểu-đệ cảm-kích vô cùng. Tiểu-đệ liện Kinh, chỉ cần được một phong thư của *Ngô* bàn làm thì tiểu khẩu về ngay. Việc này may ra thành-toàn được, cũng nhờ cái ơn đại-huynh giáp cho vậy.

Nói xong, liền bảo *Tiểu-hồ* thu-thập đồ hành-lý để khởi-hành. *Tô-hữu-đức* lại gọi một tên người nhà đắc-lực đến mà dặn rằng:

— Đường tất trong lòng đây, *Tô* tiên-sinh không quen, nhà-ngươi nên đưa nhau ra tới bờ sông, nhớ cho ngài sang đò rồi, hãy giở về.

Người nhà vâng mệnh. *Tô-hữu-bạch* từ-tạ, rồi vai-mang lên ngựa đi ngay. Nguyên *Ngô* bàn-làm phụng chỉ tiễn Kinh, đã chọn ngày tốt để khởi-hành, không ngờ khi ra tới ngoại thành, quan Bản-tiễn-đồng đóng lâm. *Ngô* bàn-làm tiếp-đãi nhọt-nhạt, bổng bị cảm-mạo phong-hàn mà sinh đại bệnh, bất-đắc-dĩ lại phải quay về nhà để chữa-thuốc cho khỏi. Chữa thuốc hơn một tháng, bệnh mới hơi bớt.

Tô-hữu-đức khi ở trong thành, đã biết rõ thị tình, sợ *Tô-hữu-bạch* tiến thành nghe được tin lỷ, lại đến nhờ *Ngô* bàn-làm làm mối thì mình còn lợi gì. cho nên mới lập kế đánh lừa, bỏ ra 20 lượng bạc, xin giáp *Tô-hữu-bạch* tiến Kinh, để chàng vững mặt đi xa, lỷ giờ mình đã thi cái mưu gian đổi.

Khi *Tô hữu-bạch* đi khỏi rồi, *Tô-hữu-đức* thừng tố mà nói một mình rằng:

— Ta đứng mơ tưởng *Bạch* tiểu-thư, trăm phương nghìn kế, chưa biết làm thế nào cho được, không ngờ nay lại có cái dịp tốt này thì thật là khi nào trời cũng chiều người vậy.

Nói xong, liền bảo người nhà sửa soạn một cái lễ rất hậu, đem vào trong thành, để xin bái kiến *Ngô* bàn-làm. Khi đến nhà *Ngô* bàn-làm trước hết cho tiền người giữ cửa, rồi nhờ đưa danh-thiếp và lễ-tiếp vào.

Tô hữu-đức nói với người giữ cửa rằng:

— Nhà-ngươi hãm giáp với lão-gia, cho tôi được vào bái kiến.

Người giữ cửa nói:

— Lão-gia tôi mới yếu khỏi, chưa kể tiếp khách, chỉ sợ ngài không cho vào.

Tô hữu-đức nói:

— Nhà-ngươi cứ hãm giúp, may ra ngài cho vào chăng.

Người giữ cửa vì đã được tiền, lại nhân thấy lễ hậu, mới không từ chối mà rằng:

— Mời người cứ ngồi đợi tại nhà khách, để tôi vào hãm.

Tô hữu-đức bảo người nhà bưng lễ-vật để ở trước thềm nhà khách, rồi mặc sức cho thượng lâm đứng đợi, Người giữ cửa vội-vàng cầm hai cái thiếp đi vào nhà trong hầu với *Ngô* bàn-làm.

Bấy giờ *Ngô* bàn-làm mới yên khỏi, còn đang tịch-dưỡng ở trên lầu lại nơi hậu-viện, gọi cho khỏi bẩn thỉu sẽ tiếp khách được. Nghĩ đến có việc chi, xin cứ đợi chuyện, để tôi vào hãm. Nếu việc không cần thì xin để đến hôm khác, cho lễ-vật đem đến, lão-gia tôi không dám nhận.

Tên người nhà vâng mệnh ra nói với *Tô hữu-đức*. *Tô-hữu đức* nói:

— Nếu vậy thì nhà-ngươi vào hãm với lão-gia rằng tôi đến đây là vì việc báo-nhân của em tôi tên gọi *Tô-hữu-bạch*. Việc này có nhiều duyên-cớ, tất phải cho vào đề-giải-tiếp, mới nói hết được. Hãm may lão-gia ốm không cho vào thì xin để đến hôm khác, cho lễ-mọn này xin nhận, ái cũng nhận cho.

Tên người nhà lại vào hãm. *Ngô* bàn-làm nghe nói là việc báo-thù của *Tô-hữu-bạch* lên bẩm rằng:

Nhà-ngươi ra nói với *Tô hữu bạch* có phải là người đã đến tỷ khảo làm may đó không?

Tên người nhà ra nói xong lại vào hãm rằng:

— Hãm lão-gia! chính phải người lỷ!

Ngô bàn-làm nói:

— Nếu vậy thì nhà-ngươi mời *Tô* tiên-sinh vào nơi hậu-viện để ta ra tiếp-kiến

Tên người nhà vội-vàng chạy ra bảo *Tô hữu-đức* rằng:

— Lão-gia tôi mời tiên-sinh vào nơi hậu-viện.

Nói xong, liền đưa *Tô-hữu đức* vào một cái phòng khách tại nơi hậu viện để ngồi đợi. Hồi lâu, *Ngô* bàn-làm ở trong nhà ra, có đến tiểu-đồng đỡ bàn cạnh.

Tô-hữu-đức trông thấy vội-vàng bưng ghế đến mời *Ngô* bàn-làm ngồi mà bẩm rằng:

— Xin mời đại-ca ngồi cho kẻ môn sinh nầy bái-kiến.

(Còn nữa)

DẦU RĂNG.....

..... lo nghĩ, phiền não, buồn rầu, đến đâu mặc lòng, song muốn ngủ ngon dấc tứt cũng rất dễ, mà ngủ ngon dấc tứt là lại khỏe mạnh, lại can đảm, lại có nghị-lực ngay. Muốn được như thế, thì phải làm thế nào? Hai thìa xúp SIROP FOLLET là đủ.

Dùng thuốc SIROP FOLLET, thì ngủ yên cả đêm, và yên ổn cả ngày hôm. Uống thuốc được mấy phút đồng hồ thì đau đớn hóa ra dễ chịu ngay thấy.

Đau gan, đau xương, đau thận, đau gan, tức đột đầu đau, dùng thuốc SIROP FOLLET cũng tức được một cách tuyệt diệu. Dùng thuốc ấy thì đau gan ở đâu cũng trị được một cách rất chóng. Hoặc đau ở đầu, ở răng, ở xương xương v. v. cũng vậy.

Thuốc SIROP FOLLET trị bệnh hô cũng diệu lắm. đầu ho đến thế nào cũng vậy. Nếu cho nên người ta thường dùng để trị bệnh ho sưa.

Người lớn cứ thì uống được 3 thìa xúp một ngày không có điều gì ngại cả. Con trẻ thì uống 3 thìa cà-phê.

Các hàng bào-chế đều có bán.

Chính điểm : Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Nhiều kiểu lạ!

Hiệu CHẤN-HƯNG nhà đồ ở phố hàng Bạc, số 80, Hanoi, chuyên-môn chế tạo đồ nam-trang nữ-trang bằng vàng bạc thực, có nhiều kiểu khéo, thanh-nhã hợp thời-trang, đã có tiếng chắn-thận, buôn bán chắc chắn, có giấy cam-đoan rằng : Vàng bạc đúng cân đúng tuổi, khi không dùng nữa mà trả lại thì không thiệt gì. Các quí-khách nên lại hiệu ấy mà mua bán, không còn nghi ngại gì nữa. 2065

Bình-phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG kể vào một hạng thực-phẩm rất-quý. Uống rượu-vang vừa chóng tiêu, vừa khoan-khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được tráng-kiện.

Người ốm mới khỏi uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Đốc-Tờ (Thầy-Thuốc) cũng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bảo nên uống rượu vang. *BẠN HÀNG BẢN QUỐC ơi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn*, thì đừng uống rượu An-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX : mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GUIONEAUD FRÈRES ở Hanoi với Haiphong mà mua. Hiệu ấy chỉ chuyên về nghề buôn rượu vang thôi.

Kính cáo các nhà mắc phải bệnh trĩ

Tôi mắc bệnh trĩ, thuốc thang mãi không khỏi sau nhờ M. TCHUONG-QUAY-LAM, ở hàng Đường, số nhà 26, Hanoi, chữa cho, trong vòng ba tuần lễ thì khỏi hẳn.

Trong khi chữa không đau đớn gì và tôi vẫn làm lụng như thường.

Vậy có mấy lời cảm tạ lương y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

HOÀNG-TIỆM-HỒNG

16 bis 3, Rue de la Citadelle, Hanoi

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

7, Rue des Cais..es, 7 — Hanoi

Nguyễn-triệu-Ham, propriétaire

Diplôme de mérite

Exposition des Beaux-Arts 1918

Concours Foire de Hanoi 1918

Télégramme THUANTHANH bottier Hanoi

Catalogue franco sur demande 20pc

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MẠO

31, Bd Henri d'Orleans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, hiệu có quý-quan trông-nom cẩn-thận, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khéo chơn lắm. Xin các quý-khách chịu rõ hiệu rượu ÔNG SAO cho thật nhớn.

Bản-hiệu làm quản-lý ở Bản-Pháp, bán thứ rượu Rhum Grande Moraes Gerfrères, giá vừa rẻ mà lại ngon hơn các thứ rượu Rhum khác.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu-cố đến cho.

Ống mới số 367 2072

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

LỢI-THÁI

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Kính trình quí-khách các tỉnh được biết rằng Bởi giá vàng cao hạ thất thường, vậy khi các ngài hỏi giá mà bản-hiệu đã trả lại, thì nên gửi ngay mandat giấy-thép về đặt trước độ 10 °/₀ mà hễ hàng gửi đến nơi các ngài cũng nên lĩnh cho sớm sớm, được thế thì chóng tôi mới đỡ thiệt mà giữ được giá bán phải chăng. 2061

Bà Bản-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, hủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hiệu GIỤ-ÍCH tức là Công-ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các màu đặt dầu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay. 2035

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn-bà con-gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh đột mình, bệnh xây xẩm, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bứt rứt, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ giấy, như thế thì nên uống thứ thuốc Neurinem. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nhu sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc Neurinem này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán ci. 2056

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tín-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và suy xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất qui để trị các chứng bệnh như : kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, cơm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP de DESCHIENS

có thuyết bổ

Làm cho đàng tức mau mau, ấy là một vị thuốc của các bậc y-tri-thức.

Thuốc này Mẫn bổ thuốc bổ hơn để cho thai thuốc có tinh sức. Con trẻ thường hay chóng lớn, đều dùng nó.

Tìm mua tại Paris : DESCHIENS, 6 đường Pasquier và tại các hiệu thuốc.

HÀNG MỚI SANG

Rẻ hơn mọi năm mà lại tốt vì là các hàng đến giá bạc cao, mới các người lại mua men kẻo hết.

Mũ { Các ông và các cậu từ 2 tuổi trở lên mũ nào cũng có và để các số đến.

Feutre (laine)
Feutre (longs poils)
Feutre (velours)
Casquettes Russes
Casquettes nouvelles
Bérats matelot

PARAPLUIES POUR HOMMES, DAMES ET GARÇONNETS
CACHES-NEZ LAINE TRÈS BONNE QUALITÉ
POLOS ET BAS TRICOT FANTAISIE PUR LAINE, ETC ETC....

HAI-CHINH

Nhà chế tạo các thứ mũ

74-76, Rue du Post-en-Bois, Hanoi

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý khách, những đồng hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bán cao lắm quan nên chúng tôi xin hạ giá mỗi cái 1$00 nếu chiếu giá không nói thời xin hỏi nói mình giọng vàng có hộp xin xem như sau này :

Đồng hồ đeo tay chữa tối thấy giờ		giá trước	24.40	nay 1$.00
—	id	cỡ kim lý	— 6 00	— 5 00
—	id	kim thép và kim vàng	— 4 50	— 3 50
—	id	vàng thực sinh	— 5 30	— 4 30

Nếu các quý khách chiếu cố cho cái mà không hợp giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái kính cong vàng đời mới và 1 cái hộp kính xinh xinh về có tiện được nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

46, Phố hàng Ngang, HANOI

2063

LAXO SODYL

Một thứ hạt gấp chất muối của loài quả thì xổi bọt lên.

Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt.

Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cũng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất

Giá tiền : 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại :

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA HIỆU C. J. BONNET LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie Lyon

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH NHẬT, SỐT RÉT DAI DẲNG

nên dùng thuốc

QUINOFORME

Thuốc lọ, hộp viên

Tại tất cả các hiệu thuốc Pháp trên đường mọi nơi thuốc này.

Gửi mua tại các nhà thuốc

Tại chỗ thuốc LACROIX, 10, rue Rue Pharpin à Rennes (Ille-et-Vilaine)

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại.

Cả cước độ hơn một đồng mới gửi. 2052

HOTEL LÊ-VIÊN

(HÀNG CƠM TÂY)

53, Amiral-Courbet (phố Le-côm)

Ngang nhà Máy-nước, gần nhà Hát-tây. — HAIPHONG

Có các thức bánh ngọt, lúc nào cũng có các món ăn nóng và nguội.

Có các thức rượu mùi và rượu sống trước khi ăn cơm, có rượu vang thứng trắng và đỏ thật tốt, giá tính phải chăng.

Có phòng ăn riêng lịch-sự để tiếp quí-khách Annam và Trung-hoa.

GIÁ NHẤT ĐỊNH :

Một bữa ăn không rượu	$ 1.00
Ăn cả tháng	30.00
Ăn nửa tháng	15.00

Bản-hiệu có nhận lúc từ một trăm người ăn tại hiệu, hoặc đem đồ nhà hay đem đi các tỉnh lân-cận. Các bữa ăn hàng ngày quí-khách muốn ăn tại nhà, bản-hiệu cũng xin đem lại, cũng rành một giá.

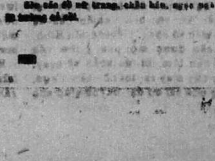
Có hoàng cho thuê ngày tá tháng, giường Hongkong, đèn điện, quạt-máy đủ cả, thật là vệ-sinh.

P. DIỄM, Chủ-nhân

2064

華 PAO-VA 寶

25, Phố Hàng Bồ, Hanoi

Chúng tôi trân-trọng cho quý-khách biết rằng nay chúng tôi mới có cung-cấp tại hiệu đủ mọi của tốt như là quế cây nhom công, rồng, điếu bát thuốc vân, đồng, vân vân.

Hiệu bọn nhiều kiểu đủ các thứ mặt, mặt đen mặt trắng, mặt vàng, mặt trắng bạc, vân vân. Lại có cả nhiều kiểu pour bằng vàng bạc, pour bọc vàng, pour đồi mồi, vân vân; quí-khách đến hỏi hay mua những thứ này thì hợp phải vì giá rẻ hơn nhiều.

Hiệu bọn cũng có quí-khách đem hay đem đi các tỉnh lân-cận, chúng tôi bảo thêm, chắc có chân-thực, vân vân.

Nếu bọn chúng có chỗ nào, lỗ nào, mà có, hễ có đồ tiếp-cận hay là hỏng thành cũng được và sẽ thành chân-thực.

Hiệu bọn đã nghiêm-ở đây-thành rồng.

Nếu thứ hàng nào mang hễ nào có trên này chúng tôi xin bán thì giá, hoặc chân quý-khách chiếu-cố hiệu thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Nếu các đồ nữ trang, chân bàn, ngọc ngà, vàng thì không kể, chào cùng quí-khách cũng là vàng cả rồi.

Cần-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 25, Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)